

Polonia

Dreptul statului membru - Polonia

Această pagină prezintă informații privind sistemul juridic din Polonia.

Polonia este o republică cu formă democratică de guvernământ. Puterea legislativă este investită în Parlament, care este alcătuit din camera inferioară – **Sejm** - și camera superioară – **Senatul**. Puterea executivă este investită în **Președintele Republicii Polone** (Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej) și în **Consiliul de Miniștri** (Rada Ministrów). Puterea judiciară este investită în instanțe și tribunale.

Sistemul juridic din Polonia este bazat pe sistemul juridic continental (**tradiția dreptului civil**). Instanțele de drept comun din Polonia sunt **curțile de apel** (sądy apelacyjne), **instanțele provinciale** (okręg - sądy okręgowe) și **instanțele districtuale** (rejon - sądy rejonowe). Aceste instanțe au competența de a audia cauze de drept penal, cauze de drept civil, cauze de dreptul familiei și tutela, cauze de drept al muncii și cauze privind asigurările sociale.

Administrația judiciară este subordonată Înaltei Curți Administrative (Naczelny Sąd Administracyjny), care deține controlul judiciar asupra administrației publice.

🏛️ **Curtea Supremă** (Sąd Najwyższy) este organul judiciar central suprem al Republicii Polone și, astfel, cea mai înaltă curte de apel. Atribuțiile principale ale Curții Supreme sunt administrarea justiției în Polonia (împreună cu instanțele de drept comun, administrative și militare), tratarea cazurilor de casare ca o cale extraordinară de atac și adoptarea de rezoluții privind interpretarea legislației.

Tribunalul Constituțional (Trybunał Konstytucyjny) este un organ al sistemului judiciar. Are competența de a decide asupra:

- conformității constituționale a unei legi adoptate
- conflictelor de competență între organele administrației centrale
- conformității obiectivelor și activităților partidelor politice cu Constituția
- plângerilor constituționale depuse de cetățeni.

Versiunea în limba engleză a Legii care guvernează Tribunalul Constituțional și a altor legi sunt disponibile pe site-ul web al 🏛️ [Tribunalului Constituțional din Polonia](#).

Izvoare de drept

Izvoarele de drept în Polonia sunt Constituția, statutele, acordurile internaționale ratificate și regulamentele. Constituția este considerată cel mai important izvor de drept din Polonia. Aceasta cuprinde informații privind sistemul de drept din Polonia, organizarea instituțională, sistemul judiciar și autoritățile locale. De asemenea, include și libertățile și drepturile politice. Constituția care are în prezent caracter obligatoriu a fost adoptată în 1997. Textul Constituției Poloneze este disponibil pe site-ul web al 🏛️ [Camerei Inferioare a Parlamentului din Polonia \(Sejm\)](#) în limbile poloneză, engleză, germană, franceză și rusă.

Tipuri de instrumente legislative – descriere

Statutele (ustawy) sunt instrumente cu caracter obligatoriu universal care reglementează aspecte importante. Orice aspect poate face obiectul statutelor. În anumite cazuri, Constituția impune obligația de a reglementa o anumită chestiune printr-un statut: de exemplu, bugetul sau statutul juridic al cetățenilor.

În conformitate cu Constituția Poloneză, unele din **acordurile internaționale** (umowy międzynarodowe), înainte de a fi ratificate, trebuie să fie confirmate de un statut, care trebuie să fie adoptat de parlament și semnat de Președinte. Acestea includ chestiuni precum alianțe; tratate politice sau militare; libertățile, drepturile și obligațiile cetățenești; calitatea de membru în organizații internaționale, precum și alte aspecte reglementate de Constituție.

Regulamentele (rozporządzenia) sunt adoptate de către organele guvernamentale prevăzute în Constituție, conform puterilor conferite de statut.

Consiliul Miniștrilor are dreptul să adopte **rezoluții** (uchwały) de natură internă care au caracter obligatoriu numai pentru unitățile organizatorice care sunt subordonate instituției care adoptă rezoluția; acestea nu pot oferi temeiul juridic pentru deciziile luate în legătură cu cetățenii, persoanele juridice și alți subiecți.

Organele administrației publice locale și autoritățile descentralizate ale guvernului central, în baza abilitării conferite de un statut, pot adopta acte **locale** (akty prawa miejscowego) care se aplică în domeniile de administrare ale acestora.

Ierarhizarea normelor

Constituția reprezintă izvorul principal de legislație în Polonia. Alte norme, conform ierarhiei Constituției poloneze sunt: acordurile internaționale ratificate, regulamentele, directivele și deciziile Uniunii Europene, statutele, ordinele și actele autorităților locale.

Cadrul instituțional

Instituțiile responsabile cu adoptarea normelor juridice

Puterea legislativă este exercitată de către Sejm și Senat, în cele două camere ale **Parlamentului din Polonia**. Membrii sunt aleși pentru **mandate de patru ani**. Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților, Senatului, Președintelui Republicii Polone și Consiliului de Miniștri. De asemenea, acest drept revine unui grup de **cel puțin 100 000 de cetățeni** care dețin și dreptul de a vota la alegerile pentru Sejm.

Sejm dezbate proiectele de legi prin intermediul a trei lecturi. Atunci când un proiect de lege a fost adoptat de către Sejm și Senat, acesta este trimis Președintelui pentru a fi semnat. Președintele, înainte de a semna proiectul de lege, poate să îl înainteze Tribunalului Constituțional pentru a decide cu privire la conformitatea acestuia cu Constituția.

Consiliul de Miniștri asigură punerea în aplicare a **statutelor**, adoptă **regulamente**, încheie **acorduri internaționale care trebuie ratificate** și aprobă sau denunță **alte acorduri internaționale**.

Procesul de luare a deciziilor

Inițiere

Legislația poate fi inițiată de către deputați, Senat, Președintele Republicii Polone, Consiliul de Miniștri și de către un grup de cel puțin 100 000 de cetățeni care au drept de vot la alegerile pentru Sejm.

În majoritatea cazurilor, proiectele de lege sunt înaintate de către Consiliul de Miniștri sau deputați.

Un proiect de lege, împreună cu motivarea aferentă, trebuie să fie transmis **Președintelui Sejm-ului** (Marszałek Sejmu), care îl transmite Președintelui Republicii, Senatului și Președintelui Consiliului de Miniștri (primul ministru).

Dezbateri

Sejm dezbate proiectele de legi în cadrul a trei lecturi. Proiectele de legi sunt analizate și de comisiile specializate ale Sejm-ului și ale Senatului.

Adoptare

În termen de 30 zile de la depunerea proiectului de lege, Senatul trebuie să îl adopte fără amendamente, să îl adopte cu amendamente sau să decidă respingerea completă a acestuia. **Sejm** poate respinge toate amendamentele Senatului numai cu votul majorității absolute în prezența a cel puțin jumătate din numărul legal de deputați.

Proclamare

După finalizarea procedurii în Sejm și în Senat, Președintele Sejm trebuie să înainteze Președintelui Republicii proiectul de lege adoptat pentru a fi semnat. Președintele Republicii trebuie să semneze un proiect de lege în termen de 21 de zile de la înaintarea acestuia și trebuie să dispună promulgarea în Jurnalul oficial al Republicii Polone (Dziennik Ustaw). Peste paisprezece zile legea intră în vigoare. Cu toate acestea, **data intrării în vigoare** poate fi stabilită și în textul proiectului de lege. Conform sistemului juridic din Polonia, o lege poate fi abrogată numai printr-o altă lege. Data la care actul sau legea va ieși din vigoare trebuie inclusă în textul actului sau al legii.

Baze de date juridice

Puteți găsi acte juridice care datează încă din anul 1918 pe site-ul web al [Bazei de date juridice din Polonia \(Sejm\)](#), împreună cu o listă a acestor acte.

Accesul la baza de date este **gratuit**.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 10/12/2012